

Antropologie v pediatrii

Ing. Jana Vignerová, CSc., Státní zdravotní ústav

Měření základních tělesných rozměrů je jednoduchým a levným způsobem, jak zjistit tělesný vývoj dítěte i celé populace. Celostátní antropologické výzkumy (CAV) dětí a mládeže 0-18 let probíhaly v České (Československé) republice od roku 1951 v pravidelných desetiletých intervalech, poslední, šestý byl uskutečněn v roce 2001.

Základním výstupem těchto výzkumů byly aktualizované růstové grafy tělesné výšky (délky), hmotnosti, BMI a obvodu hlavy. Sledovat a hodnotit růst dítěte podle těchto grafů ukládá vyhláška MZ ČR o Preventivních prohlídkách z r. 2012 a její aktualizace z r. 2016.

Dlouhodobé změny, které bylo možné pozorovat v dětské populaci až do roku 2001 však upozorňují na to, že současně používané grafy jsou již zastaralé a hodnocení růstu dítěte podle nich může být v některých případech zavádějící. Změny jsou způsobené pravděpodobným dalším posunem nástupu puberty i doby dospívání do nižšího věku. Dalším výstupem výzkumů bylo zjišťování prevalence nadváhy a obezity v celé věkové škále až do 18 let. Aktuální srovnatelné údaje zcela chybí. Probíhají jednání o uskutečnění dalšího výzkumu s MZ ČR a VZP.